

ענן דלת נר ועיסה – מאוהל שרה לאוהל רבקה

וַיִּבְנֶה יִצְחָק הָאֱהֻלָּה שָׂרָה אִמּוֹ וַיִּקַּח אֶת רַבְקָה וַתְּהִי לוֹ לְאִשָּׁה וַיַּאֲהֶבֶה וַיִּנְחָם יִצְחָק אַחֲרֵי אִמּוֹ: (ברא' כד סז).¹

בראשית רבתי על הפסוק - אהבת האדם אחרי אשתו

עד שלא נשא אדם אשה אהבתו הולכת אחר הוריו. משנשא, אהבתו הולכת אחר אשתו, שנאמר: "וינחם יצחק אחרי אמו".²

בראשית רבה ס טז פרשת חיי שרה – מאוהל שרה לאוהל רבקה

"וויביאה יצחק האהלה שרה אמו" (בראשית כד סז). כל ימים שהיתה שרה קיימת היה ענן קשור על פתח אוהלה, כיון שמתה פסק אותו ענן, וכיון שבאת רבקה חזר אותו ענן.³ כל ימים שהיתה שרה קיימת, היו דלתות פתוחות לרוחה, וכיון שמתה שרה פסקה אותה הרוחה, וכיון שבאת רבקה חזרה אותה הרוחה. כל ימים שהיתה שרה קיימת, היה ברכה משולחת בעיסה, וכיון שמתה שרה פסקה אותה הברכה, כיון שבאת רבקה חזרה. כל ימים שהיתה שרה קיימת היה נר דולק מלילי שבת ועד לילי שבת, וכיון שמתה פסק אותו הנר, וכיון שבאת רבקה חזר.

דֹר אָבוֹת וְאִמָּהוֹת	נֵר מְהַבֵּהב
חוֹלֵף בְּשִׁיבָה	מְשַׁבֵּת לְשַׁבֵּת
וְדוֹר בָּנִים וּבָנוֹת	כְּמֵה הַלֵּב
בָּא בְּתַפְאָרָה	לָבוֹן אוֹ לְבַת
שׁוֹב מֵאִיר וְדוֹלֵק	עֵנָן קָשׁוּר
הַנֵּר שֶׁכָּבָה	רְחֵם סָגוּר
שׁוֹב סוֹכֵךְ וְחוֹבֵק	בְּרַכָּה בְּעֵסָה
הָעֵנָן שֶׁכָּלָה	מְחֻלָּה בְּלוּלָה
שׁוֹב תּוֹפְחֵת הָעֵסָה	בְּדַמְעָה שֶׁל שְׂמֵחָה
בְּנַחוּמִים שֶׁל אֲהָבָה	בְּעֵתִירָה וְתַפְלָה
וְדִלְת לְעוֹלָם פְּתוּחָה בְּרוּחָה	וְדִלְת הָעוֹלָם נְעוּלָה

שבת שלום מחלקי המים

¹ מפרש רמב"ן: "ויאהבה וינחם - ירמוז שהיה מצטער מאד על אמו ורחק ממנו מנחם עד שניחם באשתו באהבתו אותה".
² כך אירע ליצחק שנישואיו עם רבקה באו לאחר פטירת אמו והם שניחמוהו. אבל בכל אדם, אהבת האשה גוברת על אהבת ההורים ושיאריכו ההורים ימים), ראו מדרש ילקוט שמעוני חיי שרה רמז קט שמתבסס על הפסוק בפרשת בראשית: "וינחם יצחק אחרי אמו - רבי יוסי אמר: שלש שנים עשה יצחק אבל על אמו ולאחר שלש שנים לקח את רבקה ושכח אבל אמו. מכאן אתה למד, עד שלא לקח אדם אשה - אהבתו הולכת אחר הוריו; לקח אדם אשה - אהבתו הולכת אחר אשתו, שנאמר: על כן יעזוב איש את אביו ואת אמו וגו' - וכי יעזוב איש את מצות כַּבֵּד? אלא שאהבת נפשו דובקת אחרי אשתו, שנאמר ודבק באשתו". אבל במדרש אגדה (בובר), שיטה אחרת: "וינחם יצחק אחרי אמו. כל זמן שאמו של אדם בחייה - אהבתו הולכת עם אמו; מתה אמו - אהבתו הולכת לאשתו", וכך גם מפרש רש"י: "דרך ארץ כל זמן שאמו של אדם קיימת כרוך הוא אצלה, ומשמתה הוא מתנחם באשתו".
³ הענן שהיה קשור על ראש הר המוריה בדרך לעקידה (בראשית רבה נו א), נקשר כאות של חיים באוהל רבקה.